

Sygn. akt : II K 704/15

Ds 1307/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia: 15 lutego 2016r.

Sąd Rejonowy w Brzesku w Wydziale II Karnym w składzie :

Przewodniczący : SSR Jaromierz Sobusiak

Protokolant : starszy protokolant Maria Nawalaniec

Prokurator Prokuratury Rejonowej w Brzesku: D. G.

Po rozpoznaniu dnia: 26.01.2016r., 15.02.2016r.

sprawy oskarżonego:

M. M. (1)

s. K. i M. z domu M.

ur. (...) w B.

oskarżonego o to , że :

W dniu 20 września 2015 roku, w miejscowości Ł., powiatu (...), województwa (...), będąc wcześniej prawomocnie skazanym za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości wyrokiem Sądu Rejonowego w Brzesku, sygn. akt VK 68/05, prowadził w ruchu lądowym samochód marki R. (...), nr rej. (...), znajdując się w stanie nietrzeźwości przy stwierdzonej zawartości 1,40 mg/1 i 1,39 mg/1 alkoholu w wydychanym powietrzu,

tj. o przestępstwo z art. 178a§4 kk

I. uznaje oskarżonego M. M. (1) za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu aktem oskarżenia a stanowiącego przest. z art. 178 a § 4 kk i za to na mocy art. 178 a § 4 kk przy zast. art. 37b kk wymierza mu karę 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności oraz 8 (osiem) miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 (dwudziestu) godzin w stosunku miesięcznym.

II. na mocy art. 42 § 3 kk orzeka wobec oskarżonego środki karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio.

III. na mocy art. 43a § 2 kk zasądza od oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w kwocie 10.000 (dziesięć tysięcy) złotych,

IV. na mocy art. 624 § 1 kpk zwalnia oskarżonego od ponoszenia na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Sygn. akt II K 704/15

UZASADNIENIE

Wyroku z dnia 15 lutego 2016r

w zakresie rozstrzygnięcia o karze i środkach karnych

Sąd Rejonowy w Brzesku Wydział II Karny ustalił następujący stan faktyczny:

Oskarżony M. M. (1) ma 38 lat. Ma wykształcenie podstawowe, nie posiada wyuczonego zawodu. Jest kawalerem, nie ma osób na utrzymaniu. Posiada dom o pow. 150m² na działce o pow. 1 ha. Jest rolnikiem, osiąga miesięcznie dochody na poziomie ok. 1.500zł. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Brzesku z dnia 21.03.2005r sygn. akt VK 68/05 był karany za popełnienie przestępstwa z art. 178a § 1kk. Został wówczas skazany na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 2 lata, przy jednoczesnym orzeczeniu wobec niego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 3 lat oraz świadczenia pieniężnego w kwocie 500zł na rzecz SP ZOZ w B. Oddział (...). Karę pozbawienia wolności z powyższego wyroku oskarżony odbywał w okresie od 07.01.2007r do 29.10.2007r, po czym został warunkowo zwolniony przez Sąd Okręgowy w Krośnie w sprawie III Wz 1535/07

dowody:

- oświadczenie oskarżonego M. M. (1) k.23 akt Ds. 1307/15
- dane o karalności k. 14-16 akt Ds. 1307/15
- odpis wyroku k. 18 akt Ds. 1307/15
- zaświadczenie o stanie majątkowym k.13, 20 akt Ds. 1307/15

Wyrokiem z dnia 15.02.2016r M. M. (1) został uznany za winnego popełnienia czynu polegającego na tym, że: w dniu 04 czerwca 2015 r. w miejscowości Ł., pow. (...), woj. (...), znajdując się w stanie nietrzeźwości, przy stwierdzonym stężeniu alkoholu w wydychanym powietrzu w wysokości 0,60 mg/1 i 0,61 mg/1, prowadził w ruchu lądowym samochód osobowy m-ki O. (...) o nr rej. (...), przy czym czynu tego dopuścił się będąc wcześniej prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Brzesku z dnia 21.07.2014r. sygn. akt II K 333/14 za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości

dowody:

- wyrok Sądu Rejonowego w Brzesku w sprawie II K 704/15 - k.17

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów.

Sąd zważył, co następuje:

Wymierzając oskarżonemu karę Sąd miał na uwadze aby była ona odpowiednia do stopnia jego winy i stopnia społecznej szkodliwości jego czynu a także by uwzględniała cele w zakresie prewencyjnego oddziaływania na oskarżonego oraz potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej w społeczeństwie.

Zgodnie z treścią art. 178a § 1kk jeżeli sprawca był wcześniej prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo za przestępstwo określone w art. 173 kk, 174 kk, 177 k lub art. 355 § 2 kk popełnione w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo dopuścił się czynu określonego w art. 178a § 1 w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego w związku ze skazaniem za przestępstwo podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5 (art. 178a § 4kk)

Art. 69 § 1kk, stanowi iż Sąd może warunkowo zawiesić wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności orzeczonej w wymiarze nieprzekraczającym roku, jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa nie był skazany na karę

pozbawienia wolności i jest to wystarczające dla osiągnięcia wobec niego celów kary, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa.

Zgodnie jednak z treścią art. 69 § 4kk wobec sprawcy występkę określonego w art. 178a § 4 sąd może warunkowo zawiesić wykonanie kary pozbawienia wolności tylko w szczególnie uzasadnionych wypadkach.

Analiza treści art. 69 § 1kk wskazuje, że w przypadku oskarżonego M. M. (1) brak jest teoretycznych możliwości skorzystania wobec niego z instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności, skoro w chwili popełnienia przez niego przedmiotowego czynu (04 czerwca 2015r) był on traktowany jako osoba skazana na karę pozbawienia wolności (z racji odbycia przez niego kary pozbawienia wolności w sprawie VK 68/05 w okresie od 07.01.2007r do 29.10.2007r, zatarcie skazania w tej sprawie, gdyby nie popełniony przez niego przedmiotowy występki, nastąpiłoby dopiero w dniu 29.10.2007r – zgodnie z art. 107 § 1kk)

Tym samym oczywiście bezprzedmiotowym staje się rozważanie czy w przypadku oskarżonego zachodzi „szczególnie uzasadniony wypadek” o którym mowa w art. 69 § 4kk, pozwalający na warunkowe zawieszenie wykonania wobec niego kary pozbawienia wolności w sytuacji popełnienia przez niego typu czynu zabronionego stypizowanego w art. 178a § 4kk

Oceniając zgromadzony w sprawie materiał dowody, Sąd uznał, że brak jest przesłanek do skorzystania wobec oskarżonego z dobrodziejstwa przewidzianego przez art. 37a kk czyli orzeczenia wobec niego samoistnej kary grzywny względnie kary ograniczenia wolności, zamiast przewidzianej przez art.178a § 4kk kary pozbawienia wolności.

Analiza zachowania oskarżonego wskazuje, że nie miał on żadnego motywu i żadnej potrzeby, by wsiąść za kierownicę. Czy miałyby to być powód wskazywany przez niego w postępowaniu przygotowawczym (prośba kolegi o podwiezienie go do dziewczyny) czy sądowym (chęć pojechania do sklepu), czy może jeden i drugi, jak wskazał to w dalszej części swoich wyjaśnień, to i tak żaden z nich nie usprawiedliwia jego zachowania. Można rzec, że każdy z nich wręcz go pogrąża. Są one bowiem tak banalne, że należy ocenić, że zdecydowanie się oskarżonego na jazdę w sytuacji świadomości, że wypilo się bardzo znaczną ilość alkoholu, tak z jednego, drugiego czy może z obu powodów, może świadczyć jedynie o całkowitej ignorancji przez niego dla obowiązujących przepisów prawa.

Stopień społecznej szkodliwości czynu oskarżonego był bardzo znaczny. Oskarżony znajdował się w stanie nietrzeźwości przekraczającym ponad 5 razy poziom stanowiący o tym, że popełnił on przestępstwo kierowania pojazdem mechanicznym w stanie nietrzeźwości. Poziom stężenia alkoholu w organizmie uprawniający do poruszania się przez niego w ruchu lądowym został przekroczony 14 razy (!). Uprawnionym jest teza, że poruszał się on nie tyle w stanie nietrzeźwości, co wręcz w stanie upojenia alkoholowego. Pomimo tak znacznego stanu nietrzeźwości i braku uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi, zdecydował się on wsiąść za kierownicę, zabierając jeszcze ze sobą pasażerów. O ile faktycznie jechał do miejscowości P., a brak podstaw do kwestionowania złożonych w tym zakresie wyjaśnień, to należy wskazać, że od miejsca zatrzymania tylko w jedną stronę miał do przejechania jeszcze kilka kilometrów. Poza tym poruszał się on samochodem w porze południowej, a więc w czasie, gdy jego obecność na drodze mogła stanowić śmiertelne wręcz zagrożenie chociażby dla dzieci, które w tym czasie mogły udawać się do szkoły czy też z niej wracać.

W ocenie Sądu należy zatem uznać, że orzeczenie wobec oskarżonego samoistnej kary grzywny czy też ograniczenia wolności, byłoby całkowicie nieadekwatne do okoliczności popełnienia przez niego zarzucanego mu czynu i stopnia społecznej jego szkodliwości. Byłoby też niezrozumiałe dla przeciętnego postronnego odbiorcy, oskarżonego zaś utwierdziłoby jedynie w przekonaniu, że tak w zasadzie to nic poważnego się nie stało, skoro żadne poważne reperkusje nie dotknęły go w sytuacji kolejnego wejścia przez niego w konflikt z prawem.

W ocenie Sądu zachodzą jednak podstawy do skorzystania wobec oskarżonego z instytucji przewidzianej przez art. 37b kk, zgodnie z którym w sprawie o występki zagrożony karą pozbawienia wolności, niezależnie od dolnej granicy ustawowego zagrożenia przewidzianego w ustawie za dany czyn, sąd może orzec jednocześnie karę pozbawienia wolności w wymiarze nieprzekraczającym 3 miesięcy, a jeżeli górna granica ustawowego zagrożenia

wynosi przynajmniej 10 lat - 6 miesięcy, oraz karę ograniczenia wolności do lat 2. W pierwszej kolejności wykonuje się wówczas karę pozbawienia wolności, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Oskarżony, z przyczyn wskazanych powyżej, „zasłużył” sobie na wymierzenie mu kary bezwzględnego pozbawienia wolności. W ocenie sądu lepsze skutki, tak z punktu widzenia prewencji indywidualnej jak i ogólnej, może przynieść jednak orzeczenie wobec niego kary mieszanej przewidzianej przez art. 37b kk, niż samej kary pozbawienia wolności zgodnie z zagrożeniem ustawowym przewidzianym przez art. 178a § 4kk.

Wydany uprzednio przeciwko oskarżonemu wyrok, nawet fakt odbycia przez niego znacznej części orzeczonej wówczas kary pozbawienia wolności, nie doprowadziły do zmiany w postawach życiowych przez niego podejmowanych, czego efektem jest przedmiotowa sprawa. Są jednak, w ocenie Sądu, podstawy do przyjęcia, że wymierzenie mu z jednej strony niewielkiej kary pozbawienia wolności z drugiej zaś kary ograniczania wolności i ich wykonanie, da punktu widzenia resocjalizacyjnego lepsze efekty, niż orzeczenie samej kary pozbawienia wolności. W ocenie sądu całociowy wymiar orzeczonej wobec oskarżonego kary nie może być uznany za zbyt surowy. W praktyce 2 dni kary ograniczenia wolności równają się 1 dniowi kary pozbawienia wolności (por. art. 65 § 1kkw), oskarżonemu została zatem wymierzona kara odpowiadająca całociowo 6 miesiącom pozbawienia wolności. Trudno, w ocenie sądu, karę tą uznać za nadmiernie surową, jeśli mieć na uwadze opisane powyżej okoliczności związane z popełnieniem przez niego czynu.

Zgodnie z treścią art. 42§ 3kk Sąd orzeka zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio w razie popełnienia przestępstwa określonego w art. 178a § 4kk lub jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa określonego w art. 173kk, którego następstwem jest śmierć innej osoby lub ciężki uszczerbek na jej zdrowiu, albo w czasie popełnienia przestępstwa określonego w art. 177 § 2kk lub w art. 355 § 2kk był w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego lub zbiegł z miejsca zdarzenia, chyba że zachodzi wyjątkowy wypadek, uzasadniony szczególnymi okolicznościami.

Treść tego przepisu wskazuje jasno, że zasadą jest orzekanie wobec sprawcy popełniającego przestępstwo stypizowane w art. 178a § 4kk środka karnego w postaci zakazu prowadzenia mechanicznych dożywotnio. Jednym odstępstwem od tej zasady jest ustalenie, że zachodzi wyjątkowy wypadek, uzasadniony szczególnymi okolicznościami. Po raz kolejny w tym miejscu należy przywołać ustalenia Sądu, co do braku uzasadnionych motywów i powodów, dla których oskarżony zdecydował się wsiąść za kierownicę i ocenić, że brak jest jakiegokolwiek usprawiedliwienia dla jego zachowania. Ponieważ życie zawodowe oskarżonego nie jest powiązane z koniecznością posiadania uprawnień do kierowania samochodami (potencjalna możliwość zatrudnienia w przyszłości jako kierowca nie może stanowić argumentu, że zachodzą szczególne okoliczności o których mowa art. 178a § 4kk, bo przecież w takim wypadku każdy sprawca popełniający takie przestępstwo miałby prawo liczyć na zastosowanie wobec niego odstępstwa od dożywotniego orzekania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych), należy więc uznać, że posiadanie przez oskarżonego uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi należy oceniać w kategoriach posiadania zdolności ułatwiających codzienne życie, nie zaś niezbędnych dla jego egzystencji. W takim zaś wypadku priorytetem powinna stać się ochrona uczestników ruchu drogowego przestrzegających zasad ruchu drogowego, zachowujących się w sposób rozważny i odpowiedzialny, przed osobami stwarzającymi realne zagrożenie dla bezpieczeństwa na drodze dla innych osób. Taką osobą jest oskarżony.

Jedynym argumentem, który mógłby przemawiać za nie orzekaniem wobec oskarżonego dożywotniego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, jest jeszcze, mimo wszystko, jego młody wiek. Należy jednak zauważyć, że określenie „dożywotni zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych” jest poniekąd mylące. W praktyce bowiem oskarżony będzie miał prawo (zgodnie z treścią art. 182a § 1kkw) po 10 latach, do złożenia wniosku o wydanie przez Sąd postanowienia o umożliwieniu mu kierowania pojazdem mechanicznym wyposażonym w blokadę alkoholową. Określenie „dożywotni zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych” nie musi zatem oznaczać, że oskarżony zostanie pozbawiony „na zawsze” możliwości kierowania samochodem.

Zgodnie z treścią art. 43a § 2kk w razie skazania sprawcy za przestępstwo określone w art. 178a § 1, art. 179 lub art. 180 sąd orzeka świadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt 7kk na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 5 000 złotych, a w razie skazania sprawcy za przestępstwo określone w art. 178a § 4kk co najmniej 10 000 złotych, do wysokości określonej w § 1 (czyli do kwoty 60.000zł).

Treść tego przepisu wskazuje, że orzeczenie wobec oskarżonego wskazanego świadczenia pieniężnego, stało się obligatoryjne w sytuacji skazania go za przestępstwo z art. 178a § 4kk. Jego wysokość została orzeczona wobec niego w najniższym możliwym wymiarze czyli przez zasądzenie od niego na rzecz wskazanego Funduszu kwoty 10.000zł

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

Z: odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć obrońcy oskarżonego adw. J. S.